

תלמוד תורה כנגד כולם

החת"ם סופר מקשר לנו את פרשת השבוע עם פורים:

החתם סופר שואל שאלה: בכל פרשת ויקרא הקב"ה אמר למשה דבר אל בני אהרן, ואילו בפרשת צו כתוב "צו את אהרן ואת בניו וכו'", ומה ההבדל? מדוע בכל פרשת ויקרא הזכיר הכתוב את בני אהרן, ובתורת הדשן כתוב צו את אהרן?

מביא החתם סופר שכתוב במגילה "ורצוי לרוב אחיו", וברש"י, ולא כל אחיו, מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין לפי שנעשה קרוב למלכות והיה בטל מתלמודו, ולמה? הרי זה היה פיקוח נפש!!! מרדכי התעסק בכל הדברים הללו בשביל להציל את כלל ישראל, אז למה פירשו ממנו קצת מן הסנהדרין? ... (ויש בזה כמה הסברים נפלאים!) אלא, ניתן דוגמא: לכל אבא יש בדר"כ הבדל בין הבנים. יש בן אחד שהוא מתמיד גדול מאד ושקוע בלימוד, ויש בן שני שהוא לא כ"כ לומד... תיכף מגיע בין הזמנים, האבא רוצה לשלוח שליחות לאיזה מקום, את מי הוא ישלח? הסבא אומרת שאת הבן השני - זה לא נמשל למרדכי - רק דרך משל.

אומר החתם סופר (בדרשות, בביאור ת"י ה"ט"ז), ודאי שפיקוח נפש דוחה תלמוד תורה, ומרדכי היה מחוייב להיבטל ולהתעסק בהצלת נפשות. אבל גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות! (כמש"כ במגילה טז, ב) וזה גופא שהקב"ה הזמין לפניו את המצוה הזו למרדכי ולא למישהו אחר זה משום שתורתן של אחרים היא חביבה יותר והקב"ה לא רצה שהם יתבטלו מתלמוד תורה, לכן הקב"ה הזמין את המצוה למרדכי, וכאשר אנשי כנה"ג הבינו את זה, הם הורידוהו מדרגה אחת. וממילא, אומר החתם סופר, גם בפרשה, עבודת הקרבנות הוטלה על אהרן ובניו, זו מלאכה שא"י לעשותה ע"י אחרים, וחייבים להתבטל מהלימוד ולעבוד עבודה בזמנה. אבל הואיל ותורתו של אהרן חשובה ואהובה לפני הקב"ה יותר משל בניו, לכן בכל פרשת ויקרא הוטלה העבודה על בניו (והוא היה פטור כיון שאפשר לקיים זאת ע"י אחרים). אך הרמת הדשן והוצאתה, באה ללמד על מידת הענוה לומר שאין גבהות לפני המקום (חוה"ל הכניעה, פ"ו) ועל כן הזהיר את אהרן יותר לרוב גדלו. ענוה - גם הכהן גדול צריך, ובכל מקום שאתה מוצא גדולה צריך למצוא ענוה.

זה דברים מזעזעים, מזעזעים! אבל ככה אומר החת"ם. צריך לדעת שאין דבר בעולם שעומד מול תלמוד תורה. אין כזה דבר בעולם! נכון, הצלת נפשות זה דבר גדול מאד ואם זה מגיע לפני בן אדם, הוא חייב להתעסק בזה ללא ספק. אבל אחד שלמד באותו הזמן - הוא יותר גדול! (כמוש"כ ה"ט"ז יו"ד רנ"א).

וכבר הבאנו בשם גדו"י שאדם העמל בתורה, פועל יותר שלא יצטרך להגיע לזה, וכמו שידוע שהחזו"א אמר שכל זמן שה"י בדור עמל התורה של ר' שמעון שקופ ור' ברוך בער - היטלר לא יכל לבצע את זממו.

וכן ענוה, כולם צריכים ענוה... ובמאמר המוסגר: כתוב במלבי"ם, "אם מזרע היהודים מרדכי אשר החילות לנפול לפניו לא תוכל לו, כי נפול תפול לפניו". וקשה, אלו הם היועצים של המן?! הם באים לייאש אותו!...! אומר המלבי"ם לא... הם אמרו לו, עם היהודים זה בעיה להתחיל, יש להם אלוקים, זה מסוכן... אבל בא, נפול תפול לפניו... תיכנע לפניו, ואז יהיה לו גאווה, כאשר יש לו גאווה - אין אני והוא יכולן לדור במקום אחד ואז תוכל להתחיל אתו. היום אתה לא יכול...

תורה זה המעמיד של הכל

הנצי"ב כותב בהעמק דבר (שמות כח, א) "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו וכו' מה זה "הקרב אליך"? אומר הנצי"ב, הוא יהיה רק קרוב אליך, אבל אתה יותר ממנו! אתה לומד תורה, ותורה יקרה יותר מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים!

וכלשונו: "באשר הרים הקב"ה כח התורה יותר מכח העבודה, משום הכי אמר "הקרב שתהא מעלתו קרובה למעלתך ואם שאינו מגיע לה בשלמות. וכדאיתא ביומא דכתר תורה גדול מכתר עבודה!" וציין עוד לדבריו לעיל (יב, כד) "שהזהירו זקני ישראל להתבונן על ענין שהובדלו במצות הפסח במשקוף ושתי המזוזות ובכל האמור בפרשה זו, שהן המה עיקרי הליכות אומה הישראלית בעולם לדור דור, שיהא כח התורה נמשל למשקוף המעמיד את כח עבודה וגמילות חסדים שנמשלו למזוזות".

וייתכן שזו גם הסיבה, שהגמ" (גיטין נו, ב) מביאה על אספסיינוס קיסר שכאשר נפגש איתו רבן יוחנן בן זכאי הוא ביקש ממנו תן לי יבנה וחכמיה. [ומדוע לא ביקש ממנו שיעזוב את ירושלים, משום שהוא סבר, "תפסת מרובה לא תפסת", והם לא יקבלו כלום]. והשאלה היא למה יבנה וחכמיה ולא את בית המקדש? משום שביית המקדש בלי יבנה וחכמיה הוא לא יחזיק מעמד, הוא ייחרב! אבל יבנה וחכמיה בלי בית המקדש, יהיה כלל ישראל. אין כזה דבר שיהיה כלל ישראל בלי תלמוד תורה, זה לא יחזיק מעמד.

היה בחיפה הגר"י קלופט זצ"ל. (מגדולי הרבנים שם!) הוא אמר פעם לחתנו: בזמן שהיו מלחמות: כל מקום שהיתה בו תורה, היידישקייט החזיקה מעמד, היכן שלא היתה תורה, זה התבטל לגמרי.

וכן ראו בכל המקומות. ברוסיה, ברגע שהיה אסור ללמוד שם תורה, אפי' שהיה מותר להתפלל ולקיים מצוות, זה לא החזיק מעמד, ונהיו שם כמו גויים גמורים.

המשקוף שמחזיק את הכל זה אך ורק לימוד התורה וקיום המצוות.

הגאון הרידב"ז (שחיבר ספר על הירושלמי) סב אשתו של בעל היחזון יחזקאל, יצא מסלוצק, ולפני שהוא עלה לארץ ישראל, לצפת, הוא בא לאמריקה. והוא היה קנאי גדול, ומינו אותו לרב וכרב הוא היה צריך להיות האחראי על שחיטת הבשר באותה העיר. וכמובן... הוא לא הסכים לזו מפסקי השלחן ערוך אפילו במשהו! עד שאיימו עליו בחיים שלו...! ואז הוא ברח ועלה לארץ.

וכשהוא הגיע לפני יורק, ובאחת האסיפות שם הוא אמר להם, מה עם ישיבה צריך לפתוח פה ישיבה! אמרו לו, הלואי ונחזיק מעמד עם שמירת שבת, וקיום המצוות. ישיבה זה לא מעשי... [מדובר על לפני קרוב ל-100 שנה].

אמר להם הרידב"ז: כתוב "כי נר מצוה ותורה אור". מה ההבדל בין נר ואור? שניהם מאירים! אך מה ההבדל?... נר - רוח מכבה אותו. אם הוא נר יותר גדול - אז צריך רוח יותר חזקה. ואם הוא נר ענק - צריך רוח שאינה מצויה... אבל אין נר שעומד בפני רוח. מה שאין כן אור - עמיד גם בפני רוח חזקה. אמר להם הרידב"ז: שבת זה מצוה, ומצוה זה נר, "כי נר מצוה", אך הרוח של אמריקה היא יותר חזקה. היא תכבה לכם את הנר, ולבסוף לא יישאר כלום מן היידישקייט! אם אתם רוצים שהיהדות תשא, צריך תורה אור! אז תפתחו ישיבה, ואור התורה לא ייכבה גם בפני הרוחות של אמריקה! היה אחד ששמע את דבריו, ופתח את ישיבת "יעקב יוסף", שהרבתי שם הרבה תורה! [ע"י באורך בס' 'הכל לאדון הכל'].

וזהו יסוד לכל החיים, תורה זה המשקוף שמחזיק את המזוזות ואם אין תורה הכל הולך לאיבוד.

חיזוק בתורה הוא המלחמה בעמלק!

מרח הרה"י זיע"א היה מביא שכתוב בחז"ל, כאשר המן הגיע לקחת את מרדכי בשביל להרכיבו על הסוס הם כבר ראו אותו עומד להגיע עם הסוס, אז מרדכי חשש ואמר לתלמידים שישבו עמו, אותו רשע בא להרוג את נפשי, תברחו ממנו, שלא תכוו בגחלתו! אך הם נשבעו לו בחייד שאנחנו לא בורחים, אלא הולכים אותך. הם המשיכו ללמוד, ומרדכי נעמד להתפלל. המן הגיע והמתין עד שיסיים מרדכי תפילתו. הוא שואל אותם, במה אתם עוסקים? אמרו לו בהלכות קמיצה לקרבן

העומר. מה זה, כסף?! יהלומים?!... אמרו לו, לא... זה שעורים, מאכל בהמה... וכי של כל העולם! וענו לו קומץ קטן ששוויו מזערי. אמר להם המן, בא מעט עומר שלכם ודחה את עשרת אלפים ככר כסף שלי.

אומר ע"ז הרה"י: מאיפה המן לקח את זה?... הרי אם היו שואלים אותנו מה באמת היתה הסיבה שעמ"י נצלו, היינו אומרים דברי הצומות וזעקתם! שלשה ימים שבכו והתפללו... שלשה יום כיפור!!! המן, ידע מכל זה... אך לא. בא מעט עומר שלכם. הבית מדרש! זה מה שניצח אותי! כזו השקפה "בריסקאית"... מאיפה המן לקח כזו השקפה נהדרת?... מי לימד אותו את זה, מאיפה הוא יודע את זה?

אומר על זה מרן הרה"י: בעצם, אם נתבונן, זה דבר פשוט כביעתא בכותחא! פשוט שסיבת ההצלה היתה בזכות לימוד התורה! אז למה באמת לא ידועים את זה?... כי הגאווה לא נותנת להגיע את האמת. אך ברגע וה-"המן העמלקי הרשע, נפל ברוחו, ויגאותו נשבתה"... המלך צוה עליו לקחת את מרדכי היהודי על הסוס ולקרוא לפניו "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו", הוא היה שבור לרסיסים, וכבר אין לו גאווה בכלל... אז גם הוא מבין ומרגיש - - - גם הוא יודע לקרוא את הכתובת... הדף גמרא, הדף גמרא מפריע לי. זה מה שלא נותן לי להצליח!!! והוא צדק.

הג"ר חיים פיינשטיין שאל (היום במשאו בכלל שברשותו) הגמ' במגילה (יב, א) מביאה, מפני מה נתחייבו שונאיהם של ישראל שבאותו הדור, כלייה! אומרת הגמ' או משום שנהנו מסעודתו של אותו רשע, או משום שהשתחוו לצלם.

והנה, דף אחד קודם (יא, א) הגמ' מביאה, רבי אלעזר פתח לה: "בעצלתיים ימך המקרה, ובשפלות ידיים ידלוף הבית" (קהלת י, א) בשביל עצלות שהיה להם לישראל שלא עסקו בתורה נעשה שונאו של הקב"ה מך. וברש"י, כמי שלא היה יכול להושיע ואין מך אלא עני וכז'. ואז כתוב פה משהו אחר... הקב"ה כביכול לא יכל להושיע אותם כיון שהם לא עסקו בתורה!!!

אמר הגר"ח פיינשטיין שליט"א, אין שום ספק, מה שהם התחייבו כליה זה בגלל שנהנו מסעודתו של אותו רשע, או משום שהשתחוו לצלם - זה פשוט ככה! אבל אם היה חיזוק בתורה - הקב"ה היה מושיע אותם ולא היה מחייב אותם כליה. אך בגלל עצלות שהיתה להם לישראל שלא עסקו בתורה, אז הקב"ה כביכול נעשה מך, ולא יכל להושיע אותם. **ברגע ואין תורה - אין את מה שיגן.**

הרב דסלר עושה חשבון שגזירת הכליה היתה תשע שנים אחרי שהם נהנו מסעודתו של אותו רשע. **ואם היה חיזוק בתורה - זה היה מגן עליהם ובגלל שלא היה חיזוק בתורה - הם שילמו את המחיר. וכאן לא מדובר שהם לא למדו... אלא עצלות שהיתה בהם שלא עסקו בתורה.**

באוה"ח כותב (פ"ר בשלח) שלעסוק בתורה - זה עסק! עם כל העמל והיגיעה. הרפיון ידיים שהיה אז לעמ"י זה כבר גרם שזה לא יוכל להגן. מי יכול להילחם נגד העמלקים? רק עמל התורה!!! המן הרגיש את זה, וגם כלל ישראל הרגיש את זה! הרי עד היום כלל ישראל לא קיבלו תורה מאהבה, אז מה קרה פתאום כעת?... הם בגזירת המן נשברו עד הסוף. וכאשר יש ענווה - אומר הרה"י רואים את הכל. רואים את הכל ברור...

גם הם הרגישו שמי שיש לו כח להילחם בעמלק זה רק הדף גמרא [התושבע"פ]! הדר קבלוה... הם קבלו את התורה מאהבה.

לכן צריך לדעת, ואנחנו עולם של תורה יודעים את זה, זה החיזוק של הימים האלו! התשובה האמיתית לעמלק, הבאנו בשבוע שעבר את דברי הג"ר אלחנן זצ"ל (קובץ מאמרים עמ"י צ"ה אות י) איך לוחמים בעמלק בדור הזה? הרי בא סנחריב ובלבל את האומות, ואין אנו יודעים מיהו עמלק.

ע"י חיזוק בתורה. הוא לוקח את הכח של עמלק ומול זה הוא לא יכול להילחם. אין לו כח!!! כל הכח שיש לעמלק זה כי לא לומדים!!! וכמו שאחז"ל עה"פ ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידיים, כיון שרפו ידיהם מן התורה מיד ויבוא עמלק.

איפה שלומדים, איפה שעמלים הוא מאבד את הכח שלו.

עיקר השכרות - גילוי פנימיות הלב

מלחמה לנו עם כל אלו שמוצאים "פורקן" בפורים, היום הגדול, ב- להיות שיכורים, ולעשות כל מיני מעשי שובבות... ומוצאים פורקן בזה. ולא נאריך בדברים שראוי לקצר:

הרבה ר' מאיר חדש לימד אותנו: איך עם ישראל עשו עגל?... זה הרי נורא נוראות לחשוב על זה! איך מגיעים לזה?? אמר ר' מאיר, וככה סלבודקא לימדה אותנו, **אנשים מחפשים תחליף זול וקל, לדבר אמיתי שהולך במאמץ!**

וכולנו מכירים את זה... יש כאלו שאוהבים ללמוד גמ' רש"י בלי תוספות. למה?... כ"א והסיבות שלו. אבל הרבה נהנים מזה, גם אני לומד בהתמדה, וגם פחות מתאמץ... מתאמצים, אבל לא כ"כ הרבה. אנשים מחפשים תחליף זול, לא שלא לנצל את הזמן... אבל מתחליף זול - אומר הרביה - מגיעים לעגל!!!

פורים - זה ימים שאפשר להשיג בהם כל כך הרבה!! כולנו יודעים שכתוב בשם האר"י כיפורים כפורים, ומביא ה'מכתב מאלהיו' מי נתלה במי?... קטן נתלה בגדול. זה יותר מיום כיפור!

הנשמע כזה דבר שביום כיפור אפשר להגיע להשגות גבוהות עם לישון כל יום הכיפורים!... וכי אפשר להשיג בפורים את כל ההשגות עם משחקים זולים, הוללות ושכרות!...!

צריך שמחה... נכון... אין ספק. אבל... שמחה על רמה! אם יביאו לך בובה ותתחיל לרקוד איתה ברחובות אתה תגיד שאתה שמח!... זה מתאים אולי לרמת - "גן"...

זה בן תורה!... זה בן תורה!... זה מה שהגעת עם עוצמת הפורים!... צריך שמחה אמיתית!

אמר לי פעם הג"ר ישראל אליה וינטרויב זצ"ל: ידוע שהיום לא מעודדים להשתכר. אך כתוב בהלכה חייב איניש לבסומי, וכן הרבה גדולי עולם השתכרו!... ולמה אמרו לסמוך על השיטות שישתה יותר מלמודו וישן.

אלא, הסביר ר' ישראל אליה: (כ"כ מתוק...) הרי מה עיקר המטרה בשכרות?... גילוי ההסתר, לגלות את פנימיות הלב היהודי, מה שבן אדם כל הזמן מכסה, בא פורים, הוא משתכר, ומתגלה כל הלב שלו...! אמר ר' ישראל אליה - תרחמו על עצמכם! באמת... כולם צריכים לראות עד כמה אנחנו ריקים!... בעבר - היו תלמידי ר' ישראל מסלנט, מה הם צעקו אז?... הם צעקו אמונה, בטחון, הם צעקו בורא עולם! אבל מה אנחנו נצעק... כולם צריכים לדעת עד כמה אתה נבוב!... בשביל מה אתה הולך להפיל את עצמך... גם אויל מחריש לחכם יחשב.

אבל צריך לדעת יש סיבה נוספת למה להשתכר... לפעמים מתחשק לאחד לבוא אל מרן שה"ת הגר"ח קנייבסקי ולבקש ולהפציר ממנו, תבטיח לי שאני יהיה גדול! שהרב יבטיח לי!!! אבל מה... כל השנה יורקו אותי, אבל בפורים, אני שיכור, הכל פתוח ואני יכול לדבר איתו...

יש כאלו שרוצים לבקש מהקב"ה אבל באמת! רבש"ע אני רוצה להיות עבד נאמן! לעשות שטייגען כל היום!!! אבל מה, יגידו לו מי אתה היום?... כבר אתה רוצה להיות עבד נאמן?... אבל כאשר בא פורים, אני משתכר, רבונו של עולם! היום כל הפושט יד נותנין לי! אני בוקע שערי שמים, מבקש, מפציר, ומתחנן!!! זה מה שעשו גדולי עולם של פעם.

אומר ר' ישראל אליה, תזהר שלא תגיע לכיוון ההפוך חלילה... תארו לעצמכם: היה פעם מלך שאחד מן השרים בגד בו בצורה איומה, ולא ידעו מי זה... כל השרים אמרו שהם נאמנים למלך. מה עשה המלך? הוא ערך משתה גדול לכל שריו הוא שיכר את כולם, וכל אחד אמר את מה שהיה צפון בלבו, ונתגלה מי הוא הבוגד...

היצר הרע רוצה לאבד לנו את הפורים האמיתי. מה הוא עושה לנו?... בא, תשתכר, קצת תשתולל... וזהו. נגמר הפורים. היה לך פורים!... פורים זה שמחה אמיתית שמחה מלאה עם לב, עם רגש, נשמה, זה ימים מסוגלים עד מאד!

מישהו שאל אותי: אז מה מיוחד דוקא בפורים?... אני יכול גם כל השנה...

אך צריך להסביר לו: יש אפשרות להגיע לאילת באוטובוס. אך זה יכול לקחת גם שנים עשרה שעות נסיעה... אבל במטוס - מה שאתה עושה באוטובוס בשעות ארוחות אתה עושה בחצי שעה!

פורים זה מטוס! מה שאתה יכול לעבוד במשך שנה שלימה, אתה עושה פה ביום אחד! אם אתה רוצה לנסוע באוטובוס - בבקשה... אבל היום זה הרבה יותר קצר! זה מטוס!!! חוץ ממה שהיום אפשר להשיג גם דברים שלמעלה מגדר הטבע וכמו שידוע ומפורסם.

שוב... לשמוח - צריך. שום דבר לא בא למעט בשמחה. אך ר' מאיר חדש היה מביא לנו את הגמ' בשבת ד"ל, א ששואלת סתירה כתוב א' אומר ושבתני אני את השמחה (קהלת ח, טו) ועוד כתוב, ולשמחה מה זו עושה? (שם ד, ב) לא קשיא כאן בשמחה של מצוה, וכאן בשמחה שאינה של מצוה. יש לשמוח שמחה עם לב. שמחה אמיתית! הרגשה של שמחה! הרגשה של סיפוק, אבל לא הרגשה של ריקנות! כל הספרים מלאים כמה אפשר לזכות בפורים, מספיק לשמוע את המילים כיפורים - כפורים! ומביא על זה הרב דסלר, קטן נתלה בגדול. דהיינו פורים יותר מיום כיפור!

הימים האלו, אפשר להגיע בהם לשיאים! אבל עם שמחה... יום כיפור זה יראה, והיום זה אהבה. ומהאבה הזו מגיעים ל-"הזדר קבלוה!" כ"כ פשוט.

שינוי קטן, ותוצאות אדירות!

אנחנו צריכים לדעת ככה: אצלנו, צריך רק לעשות שינוי קטן במח, והכל משתנה.

כאשר הישיבה פה, "ארחות תורה", התחילה את סדר "משמר ליל פורים", היה ראש ישיבה אחד שדיבר עם א' מהחשובים פה בצוות ואמר לו, אני מפסיק לשלוח בחורים לארחות תורה... יש פה שגעונות. ממתי שמענו שלומדים בליל פורים...? זה שיעון. אני מפסיק לשלוח! (ואולי טוב שכך...)

אך היום - - - מי לא לומד בליל פורים...? יש חלק שלומדים לשמה והקרן קיימת לעולם הבא, ויש חלק שלומדים ואוכלין פירותיהן בעוה"ז עם מתן שכרה בצידה... בסדר, אבל מי לא לומד בליל פורים...? וכן ביום פורים. איזה אבא לא הולך עם הבן שלו לישיבת מרדכי הצדיק...? אם אבא יגיד לבן שלו השנה אנחנו לא הולכים ל"מרדכי הצדיק" - הוא יהפוך לו את הפורים לתשעה באב... **פתאום מגלים שביום הפורים - יש זמן, ובליל פורים - יש זמן. מה קרה פתאום...? שינוי קטן והכל משתנה.**

גם כאשר התחילו עם הרעיון של לימוד אבות ובנים - בשבת, תמיד היו אנשים שאמרו בשבת אין זמן. אבל פתאום - - - כל ההורים יושבים ללמוד עם הילדים!!! אין כמעט ילדים שלא הולכים לאבות ובנים. מה קרה פתאום...? שינוי קטן, מגיעים לנקודה מסוימת והכל משתנה.

יש תירוץ אחד: היוצר יחד לבס, המבין אל כל מעשיהם. אדם מסתכל מה השני עושה. אם כולם ככה גם אני יהיה ככה. זה לא שיש בעיה בגוף הדבר, אבל אם כולם לא עושים - אני לא עושה, ואם כולם כן עושים - גם אני יהי ככה.

זה כמו 'מוֹדֵה'. מה זה מוֹדֵה? להיות כמו כולם. **כולם** הולכים ככה. כן יפה או לא יפה זה לא משנה.

[סיפור שפעם היה שדרן ברדיו שלא שם לב, והיה לו קרע בחולצה. כולם היו בטוחים שזה המודה החדשה, והלכו לייצר חולצות עם קרעים, וכולם קנו את זה... וכמו שהיום יש מכנסיים עם קרעים שאנשים הולכים עם זה... זה טירוף!!! אבל כולם... כולם].

לא לפחד מ-"כולם"

הרב נבנצל (מזכרון יעקב) שה' ישלח לו רפואה שלמה, אמר, המן אמר לאחשוורוש "ודתיהם שונות מכל עם". מה זה ודתיהם שונות? הדת שלהם אומרת להם להיות משונים!!!

"הן עם לבדד ישכון" - נכון. אנחנו נגד להתחבר לכולם - נכון! אנחנו דוגלים בלהיבדל, "והבדילנו מן התועים". המבדיל בין קדש לחול, ובין ישראל לעמים. נכון! דתיהם שונות, הדת שלנו אומרת לנו להיות משונים!

אנחנו צריכים לדעת שאנחנו לא מתחילים לתרץ: "כולם ככה". זו לא תשובה. בא תהיה אמיתי, תחשוב, תתבונן!

דברנו בשבוע שעבר, שאחת מן הבעיות שלנו זה "אשר קרד". לצנן את ההתלהבות.

מסופר על הרבי ר' יואליש מסאטמר - שהיתה לו לשון מאד חריפה, כבר מילדותו - שפעם הוא הלך עם אביו לאיזה מקום. ור' יואליש היה מתפלל בקולות וברקים (עד סוף ימיו!) הוא היה ילד קטן. ניגש אליו אחד ואמר לו: יואליש! היום לא פורים...! אמר לו, "אם הייתי יודע שאני אפגוש בדרך עמלקי, הייתי מביא גם רעשן...!"

אשר קרד...! מה עמלק עושה? הוא מצנן אותך. היום לא פורים... מחר לא תשעה באב. אם אחד מתחזק הוא יגיד לו היום לא פורים. אחד יבכה - היום לא ט' באב. לא צריך להיבהל... בא תחיה אמת. תפסיק

לראות מה השני עושה. תפסיק וגמרו. מגיע פורים, תהיה בר דעת, תחשוב על מה שצריך לחשוב, אפשר להגיע גם למסקנות. אבל תחשוב, תתבונן! לא לעשות מה **שכולם** עושים.

כמה פעמים סיפרנו שסיפר הרב שלמה הופמן, כאשר היה מגיע חתן אל הגי"ר אייזיק שר זצ"ל לבשר שהוא התארס, היה ר' אייזיק שואל אותו - לאחר ברכת מזל טוב לבבית - מה הכלה עושה, היא עובדת...? לא. אז איך תתפרנס?... כאשר יהיו ילדים זה יהיה מאד קשה להסתמך על הכולל לבד...! אז היה החתן אומר, לא... הרה"י, אחרי החתונה כבר יהיה לה עבודה! אה, יש לה עבודה! אז מה יהיה בבית? מי יגדל את הילדים...! והחתן היה מתבלבל... אז מה הרה"י רוצה, שהיא תעבוד או שהיא לא תעבוד?... אמר לו ר' אייזיק - אני רוצה שתחשוב! זה הכל.

באים ימים של פורים, תענית אסתר, בא תחשוב איך מנצלים את הפורים, ואיך מנצלים את התענית אסתר, זה יום שמאד מסוגל לתפילה, ואפשר כ"כ הרבה להגיע! כדאי להפסיד את זה! תחשוב רגע! זה לא סותר בכלל לשמחה. מי שהוא נגד שמחה זה נגד התורה. במגילה כתוב שאלו הם ימי משתה ושמחה, אבל תשמח באמת! מה דעתכם אם יבוא אחד ילבש כובע ליצן, יקח בובה ויתחיל לרקוד איתה ברחוב... איך נסתכל עליו?... הלא לחסר דעה ייחשב! אבל הוא נהנה מזה...! זה גופא... וכדי בזיון וקצף.

יהודי חי עם בורא עולם

פעם נכנס הגי"ר שלמה זלמן אולמן זצ"ל (ראב"ד מודיעין עילית) אל מרן הרב שך זצ"ל ואמר לו וורט מפורסם [שהרב שך לא ידע אותו] כתוב "הקורא למפרע לא יצא", הקורא למפרע מי שקורא את המגילה בתור **הסטוריה**, פעם - היה כזה דבר... לא יצא! כי פורים מלווה אותנו כל החיים! יהודי שחי השגחה ובורא עולם, זה לכל החיים!

הרב שך כל כך נהנה מהווארט הזה וכל מי שנכנס אליו באותו היום הוא סיפר לו את זה בשמחה...! שמעת מה שאולמן אמר...? הרב שך היה כל כך חי! זה דבר אמיתי - הוא נהנה מזה.

הגי"ר יחזקאל אברמסקי אמר כתוב בסוף המגילה (י, ב) "וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדולת מרדכי אשר גדלו המלך, הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס". מה זה שולחו אותי למראה מקומות?!... אם אתה לא רוצה לכתוב - אל תכתוב...

אומר הרב אברמסקי: אם אתה מחפש היסטוריה - תלך לשם, אצל מלכי מדי ופרס תראה את כל ההיסטוריה. אך אני כותב לך את מה שהמגילה מלמדת אותנו! את כל מה **שאתה** צריך ללמוד ממנה, שיהודי חי עם בורא ועלם! אתה יכול להיות עם בורא עולם כל הזמן!!! זה מה שהמגילה מלמדת אותנו.

הגי"ר (בתחילת מגילת אסתר) מביא משל למלך שהיה לו בן, והאבא היה איתו, וקרוב אותו מאד מאד. בשלב מסויים - הבן התחיל לעשות שטויות ומעשים אשר לא יעשו... אז האבא גרש אותו מהבית. הבן הלך ולא ידע לאיפה ללכת... הוא נכנס ליער, ופתאום בא אריה מולו בצעדים מהירים... הוא רעד כולו... אך בין רגע הגיע חץ ופגע באריה, והאריה מת. המשיך הבן בדרכו, עד ששם לב שיש נמר שעוקב אחריו... לבו החל לדפוק בפראות... אך גם פה, שוב נשלך חץ והנמר מת. וכך כמה פעמים הוא היה בסכנה וניצל ע"י חיצים מסתוריים...

הוא הבין שיש פה משהו... הוא חיפש מאיפה באים החיצים, וראה את אבא שלו מסתתר מאחורי אחד העצים... הוא זה שירה את החיצים! אמר הבן: עד עכשיו חשבתני שאבא אוהב אותי - סתם... כי כל אבא אוהב את בנו. ברגע ואני עושה משהו לא טוב - הוא מגרש אותי החוצה... אבל עכשיו אני רואה שגם כשהוא זורק אותי, הוא בא להשיגח עלי, שיהיה לי טוב, הוא ככה חושב עלי, אז סימן שגם כשהוא זרק אותי - היה זה לטובתי. אז כדאי לי להשתנות...

עם ישראל נדונו לכלייה! היתה סיבה לכך. או בגלל שנהנו מסעודתו של אותו רשע, או בגלל שהשתחוו לצלם, זה לא דברים קטנים... אבל תראה איך שהקב"ה הולך איתך! תראה איך שכל רגע וכל צעד וצעד הוא חושב עליך!!!

הרי מה זה כל מגילת אסתר?... על כל קטע בפני עצמו - אפשר לומר קורה... קורה שקוצפים על המלכה, קורה שבגתן ותרש זוממים להרוג את אחשוורוש...

אבל כאשר אתה קורא את כל המגילה ביחד, אתה רואה איך שבכל דבר (!) מסתתר בורא עולם. קל מסתתר בשפירר חביון.

יהודי יודע, שהקב"ה באמת אוהב אותי, הוא באמת חושב עלי, ובאמת הוא דואג לי. ואם לפעמים באה גזירה, זה בשביל לעורר אותנו!

מתנה בכל דור ודור

הגר"ח קמיל מביא שכתוב בזוהר (שמות) איך יחזקאל הנביא בא לגלות לכולם את המראות אלוקים שהוא ראה?... הרי דברי קבלה וסטרי תורה מגלים רק לצנועים! איך הוא יכל כך לגלות את כל המראות אלוקים?

והביא, שכתוב בזוהר, תמיד כאשר עם ישראל נמצאים במצב מדוכדך אז הקב"ה שולח להם איזה דבר להרים אותם. גם כשהיו גלויות וקשיים לעם ישראל - וזה מגיע להם! אבל הקב"ה דואג לשלוח מישהו שירים אותם. נבואת יחזקאל באה אחרי תקופה קשה לעם ישראל, אחרי שהרבה מעמ"י נצרפו בכל הגלויות והיה מצב נורא של "הסתר פנים", אז הקב"ה אמר, אני אראה לכם גם מראות אלוקים.

וזה גם הסיבה שראתה שפחה עם הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי הכהן, אחרי כ"כ הרבה שנים של עבודת פרך במצרים, עמ"י היו בשפל המדרגה, במ"ט שערי טומאה, הקב"ה אמר: אני ארים אתכם!!!

(ומוסיף הגר"ח קמיל, שהגר"ח מואלוז'ין רומז בספרא דצניעותא, שלכן הקב"ה שתל את הגר"ח מוילנא בדור האחרון).

וכן תמיד כשעמ"י במצוקה, אז הקב"ה שולח מישהו שיציל אותם עם הזכויות שלו וזה מש"כ בגמ' במגילה (יא, א) "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם" - שהעמדתים להם של בית רבי וחכמי דורות. דהיינו כל גדולי ישראל בכל דור ודור הם **מרימים** את הדור! החזון אי"ש! כמה הוא הרים את הדור.

כאשר יהודי חי בורא עולם, הוא מרגיש איך שהקב"ה אוהב אותו. אני לא יודע פשוט בזה... אבל דוקא בדור האחרון קבלו אותו פתאום את הגר"ח מבריסק ושיטת הלימוד שלו. את ה**יופי** שבספרות, את ר' ברוך בער, את הגר"ש שקופ!...

אף פעם לא למדו ככה... התגלתה חכמה מיוחדת לדור האחרון. ולמה?... כי הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו! הוא יודע שאנחנו דור חלש, וקשה לנו, אז הוא נתן לנו מתנה מיוחדת שנמשיך ללמוד בחשק.

פעם, היתה מתיקות מעצם זה שישבת ללמוד, אך היום לצערנו זה לא אותו הדבר. הדור חלש, היתה את ההשכלה הארורה שרבים וטובים כילתה, כנגד זה קיבלו כזו **מתיקות** של תורה!!!

הדוד שלי הרה"ג רבי דב לפין זצ"ל (חותנו של הגי"ר משה חדש זצ"ל) היה גר בתל אביב, והיה לו שכן חילוני לגמרי. כל שבת בבוקר הדוד שלי ראה אותו יושב בחצר עם סיגריה בפה וספר "שערי יושר"... הוא גער בו פעם, אתה לא מתבייש ללמוד שערי יושר ולחלל שבת?!... אמר לו השכן, מה זאת אומרת, גם לי מגיע ליהנות מהחיים!... שערי יושר זה נחמד, אני נהנה מזה.

וכן היה ראש עיר בת"א - רבינוביץ, הוא למד בטעלוז' בבחרותו והיה בעל כישרון גדול ולבסוף הוא נהיה מה שנהיה. כל פעם שהוא פגש את הגאון ר' בן ציון פלמן (בבחרותו) הוא דיבר איתו בלימוד, ונהנה... הוא ידע והבין.

הקב"ה נתן לדור האחרון את המתנה הזו של המתיקות והלומדע"ס. למה? כי זה דור שפוף, אז הוא הרים אותנו. וזה לאורך כל הדרך.

הקב"ה אוהב אותנו! הוא נותן לנו את ההרגשה לבוא ולדעת שיש לנו בורא עולם, יש לנו עם מי לדבר... ה"קב הישר" כותב (פרק צ"ח) בתפילות של תענית אסתר ובתפילות של פורים - אפשר להשיג כל כך הרבה!

תנצל את זה! יש זמן להכל. יש זמן לשמוח, ויש זמן ללמוד, ביום ובלילה! קח את הבורא עולם, תבכה לפניו, רבש"ע! תקרע לי שערי שמים!!! אני רוצה להיות גדול בישראל! אני רוצה לאהוב אותך באמת!!! אני רוצה שיהיה ליבי חולת אהבתך!!!

אפשר להגיע היום להשגות מאד גבוהות! היום המטוס עובד!!! דבר שאתה צריך לעבוד עליו שנה - אתה יכול להשיג היום בתפילה אחת! וכבר כל הספרים מלאים בסיפורים, כמה מופתים היו לישראל ביום הפורים.

פורים זה זמן מסוגל. בפורים אפשר לזכות. בפורים אפשר להתקרב לקב"ה!

אנו לא באים חלילה למנוע את השמחה, יש דין של "ימי משתה ושמחה", אבל בא תשמח, בא תהיה על רמה! בא תהנה ממשוה אמיתי!!! ותהנה ממה שאפשר לשמוח, וממה שאפשר ליהנות! לא להשאיר כלום מעמלק!

הגר"ח קמיל מביא את הגמ' (מגילה טז, ב) עשרת בני המן - א"ר אדא דמן יפו עשרת בני המן ועשרת - צריך לאמנם בנשימה אחת. ולמה? כי כולם ביחד יצאה נשמתן. מה העניין בזה?... אמר ר' חיים, רוב בני אדם, עובדים לאט לאט ומתקדמים עוד קצת, ועוד קצת, אבל עמלק - אסור להשאיר בלב אפילו טיפה של עמלק! את כל העשרת בני המן תהרוג כולם בנשימה אחת!

אדם שיוצא מפורים - צריך לצאת בלי עמלק! את ה"אשר קרד", וכל השטויות של עמלק לעזוב בבת אחת!!! ולכן חייבים לומר את כולם בנשימה אחת, זה מעכב.

ונסיים: אדם צריך לדעת, להתחזק נגד ה"אשר קרד" לא להתפעל מהסביבה, יהודי לא מסתכל לא על מה שזה עושה ולא על מה שזה עושה...

תבא, תחשוב, תתבונן, ואז תוכל לנצל היטב את ימי הפורים, וזה יהיה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא. ועל זה מסיים השלחן ערוך את חלק אורח חיים והלכות פורים, "וטוב לב משתה תמיד!"

הערה והארה

בשבוע שעבר הבאנו בשם מרן שה"ת רבי חיים קנייבסקי בסדורו לפרש את ה"אשר יצר את האדם בחכמה, דהיינו דקאי על האדם שנוצר בדעת. ובוה נבדל מכל אשר על פני האדמה, והביא ע"ז את המקור מל"ב במהרש"א (ברכות ס, ב) ומהרבינו מנוח על הר"מ (הל' תפילה ז, ה). ומבית מרן שליט"א נמסר בשמו, שודאי כבר פי' השו"ע בסי' ו' ס"א דקאי על יצירת האדם, שהקב"ה בראו בחכמתו, ותי' שהיא חכמה נפלאה, ועי"ש עוד הסבר, ולא לחלוק ח"ו על דבריו, אלא לפרש לפי שיטות אלו - ועי' פנים לתורה.

מערכת ארחות חיים מאחלת לכל הקוראים ברכת א פריילען פורים און א פריילען תמיד.

בהזדמנות זו נודה לכל התורמים והמסייעים בהחזקת והפצת הגליון בתקופה האחרונה נתרוקנה הקופה ו**לוצרן המשך הפצת הגליון** אנו זקוקים לעזרת הציבור.

ניתן לתרום בהעברה בנקאית - בנק 10 - לאומי סניף 856 לחשבון 68049/91 ולציין עבור ארחות חיים או בפלא' 053-415-3025

נתרם ע"י משפחת י'
כהודאה להקב"ה על הנס שארע איתם במהלך הפורים
בהנצל בנס מדלקה רח"ל

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגליון במייל: 4166058@gmail.com